

Ministerstwo Rolnictwa i Rozwoju Wsi

Sekretarz Stanu
Stefan Krajewski

Warszawa, 15 lutego 2024 r.
znak sprawy: DBD.pp.071.27.2024
tel. 222 500 118
kancelaria@minrol.gov.pl

Pan
Bronisław Węglewski
Prezes Izby Rolniczej Województwa Łódzkiego

Dotyczy: szacowania szkód z tytułu suszy w 2023 r.

Szanowny Panie Prezesie,

W odpowiedzi na pismo IRWŁ/MRiRW/368/2024 z dnia 23.01.2024 r. w sprawie szacowania szkód z tytułu suszy w 2023 r., uprzejmie informuję, że obowiązujące przepisy przewidują możliwość udzielania pomocy w przypadku wystąpienia niekorzystnych zjawisk atmosferycznych w tym suszy w rozumieniu przepisów o ubezpieczeniach upraw rolnych i zwierząt gospodarskich. Stosownie do przepisów ustawy z dnia 7 lipca 2005 r. o ubezpieczeniach upraw rolnych i zwierząt gospodarskich (Dz. U. z 2019 r. poz. 477) suszę - oznaczają szkody spowodowane wystąpieniem, w dowolnym sześciodekadowym okresie od dnia 21 marca do dnia 30 września, spadku klimatycznego bilansu wodnego poniżej wartości określonej dla poszczególnych gatunków roślin uprawnych i gleb.

Minister właściwy do spraw rolnictwa ogłasza, w drodze obwieszczenia, w dzienniku urzędowym ministra właściwego do spraw rolnictwa oraz na stronie podmiotowej Biuletynu Informacji Publicznej urzędu obsługującego ministra właściwego do spraw rolnictwa, w okresie od dnia 21 maja do dnia 10 października, w terminie do 10 dni po zakończeniu sześciodekadowego okresu, wskaźniki klimatycznego bilansu wodnego dla poszczególnych gatunków roślin uprawnych i gleb, z podziałem na województwa, na podstawie danych przekazanych przez Instytut Uprawy, Nawożenia i Gleboznawstwa – Państwowy Instytut Badawczy.

System informatyczny monitoringu suszy zawiera bazy danych i aplikacje komputerowe, integrujące dane meteorologiczne, potrzebne do obliczenia klimatycznego bilansu wodnego oraz dane z cyfrowej mapy glebowo-rolniczej, obrazującej przestrzenne zróżnicowanie retencji wodnej różnych kategorii agronomicznych gleb.

System Monitoringu Suszy Rolniczej podlega ciągłej rozbudowie i doskonaleniu. W 2023 roku z uwagi unowocześnienie bazy pomiarowej przez IMGW-PIB, polegającej m.in. na wykorzystaniu nowych naziemnych radarów (Radar Meteor 735CDP10), określających opad atmosferyczny o rozdzielczości 500 m x 500 m, co umożliwia otrzymanie 1 248 000 danych pomiarowych w Polsce, pozyskiwanych z częstotliwością co 5 minut. Dane te pochodzą z sieci POLRAD i wykorzystywane są w prowadzonym Systemie w modelowaniu map KBW. POLRAD jest polską siecią radarów meteorologicznych, naziemnych urządzeń teledetekcyjnych. Pozyskiwane dane z tej sieci są niezwykle ważne z uwagi na bardzo istotny element, jakim jest opad atmosferyczny w klimatycznym bilansie wodnym, który w bardzo dużym stopniu decyduje o wielkości suszy rolniczej. Uzyskanie takich informacji pozwala na znaczne uszczegółowienie pola opadów (obszaru z suszą) dla działek ewidencyjnych, gminy, powiatu. Zdecydowanie też zwiększa dokładność wyznaczenia obszarów ze stratami plonów z powodu deficytu wody. Oprócz danych z radarów naziemnych w dalszym ciągu wykorzystywane są dane meteorologiczne pochodzące z punktów pomiarowych. Baza tych danych ciągle ulega znacznemu zwiększeniu, w pierwszym półroczu bieżącego roku przybyło 303 stacje z systemu EDWIN oraz 18 stacji samorządowych. W sumie w prowadzonym Systemie wykorzystywane były dane meteorologiczne z 1072 punktów pomiarowych.

Ponadto, z uwagi na zastosowanie cyfrowych map glebowych w skali 1 : 5 000 znacznie zwiększyła się szczegółowość wyznaczenia suszy rolniczej wynosząca 5 metrów w terenie. W latach ubiegłych w dużej mierze do wyznaczania suszy rolniczej wykorzystywane były cyfrowe mapy glebowe w skali 1: 25 000 o znacznie mniejszej rozdzielczości.

Należy jednocześnie podkreślić, że określenie rzeczywistych strat w poszczególnych gospodarstwach rolnych spowodowanych np. wystąpieniem suszy byłoby możliwe wyłącznie po wprowadzeniu obowiązku prowadzenia rachunkowości rolnej i

przedstawieniu przez producentów rolnych rocznych sprawozdań finansowych z gospodarstwa rolnego. Do tego czasu pozostaje ustalanie strat w gospodarstwach rolnych na podstawie szacunków.

Przedstawiając powyższe należy zauważyć, że prawidłowość działania aplikacji „Zgłoś szkodę rolniczą” potwierdzają wyniki wstępnego szacunku produkcji głównych upraw rolnych i ogrodniczych w 2023 r. opracowanego przez Główny Urząd Statystyczny.

Z wyrazami szacunku

Stefan Krajewski

/podpisano elektronicznie/